

TLAČOVÁ SPRÁVA č.5 - sezóna 2016/2017

Dirigent M. Potokár: Bohéma bude pravdivá

Prvé hudobné naštudovanie a prvá premiéra v pozícii interného dirigenta. Tieto dva prívlastky bude mať v piatok 30. septembra premiéra opery G. Pucciniho Bohéma pre mladého košického dirigenta Maroša Potokára. V rozhovore okrem iného prezradil, že partitúra mu v procese prípravy premiéry odhalila množstvo prekvapení a zaujímavostí.

Čo vám napadlo ako prvé, keď ste sa dozvedeli, že vašim prvým hudobným naštudovaním v pozícii interného dirigenta bude nová košická Bohéma?

Je to pre mňa určite obrovská výzva. Pucciniho Bohéma patrí medzi najvýznamnejšie diela operného repertoáru. Zvažoval som v duchu či som pripravený na tak náročnú úlohu, ale v živote to tak chodí, že najväčšia príležitosť prichádza neočakávane a Vám sa buď podarí chopiť sa jej naplno a uspieť, alebo to vzdať. Vybral som si prvú možnosť.

Do sveta opery ste vstúpili ako hosťujúci dirigent Štátneho divadla Košice pred tromi rokmi. V čom je opera z vášho pohľadu iná ako symfonická či komorná hudba, ktorej ste sa ako dirigent a huslista venovali v predchádzajúcich rokoch?

Rozdiel je najmä v tom, že ako hovorí pán režisér Michael Tarant - „hrajeme divadlo“. Teda obsah hudobnej partitúry je okrem samotnej hudby stvárnený aj herecky a výtvarne, čo samozrejme umocňuje jej divácky účinok, ale zároveň komplikuje hudobnú zložku predstavenia. Na koncertnom pódiu nás nelimituje herecká akcia, a teda môžeme sa plne sústrediť na hudobný výkon. Má to však takto svoje neopakovateľné divadelné čaro.

Ak sa nemýlim, je to vaša prvá dirigentská skúsenosť s hudbou tohto veľikána talianskeho verizmu. V čom vás partitúra Bohémy ako dirigenta prekvapila a čo vás možno hneď na prvý pohľad zaujalo?

Tvorbu Pucciniho som poznal a vedel som, čo môžem očakávať. V samotnej partitúre je skutočne veľké množstvo prekvapení či zaujímavostí. Či už je to v dynamickom spektre, ktoré sa pohybuje od absolútneho fortissima až po sedem piano, alebo v zaujímavých inštrumentačných kombináciách. Prekvapilo ma aj to, ako veľmi striedmo Puccini využíva plechové dychové nástroje, predovšetkým trombóny a tubu. Gradáciu celého orchestra do plného zvuku si Puccini v celej opere dopraje iba na niekoľkých miestach, o to strhujúcejšie to však na diváka zapôsobí. No a samozrejme ako sa medzi hudobníkmi hovorí, u Pucciniho je každý takt v inom tempe, a je na tom niečo pravdy. Skutočne jeho hudba je nesmierne živý a citlivý organizmus, ktorý okamžite reaguje aj na tie najmenšie podnety libreta, dokáže striedať a výstižne vyjadriť radosť, smútok, vtip, túžbu, lásku, obavy, beznádej, hádku, sarkazmus.. čokoľvek.

Bohéma patrí medzi najhranejšie opery svetovej opernej literatúry, v štatistikách sa pravidelne objavuje v prvej trojke. Ako hľadá dirigent cestu pri hudobnom naštudovaní takto „chronicky“ známeho diela. Nechali ste sa niekým inšpirovať alebo hľadáte vlastný smer?

Samozrejme Pucciniho *Bohému* poznám už roky a okrem predstavení na ktorých som sám bol, som počul aj niekoľko nahrávok. Myslím, že pri takomto titule je zbytočné snažiť sa vyhnúť poznaniu akýchkoľvek iných koncepcií, pretože človek to už má - ako sa hovorí - v uchu, podľa „cudzej“ koncepcie. Skôr som skúmal zopár nahrávok z hľadiska riešenia jednotlivých problematických miest partitúry a hľadal som čo najprirodzenejšie riešenia v snahe čo najviac sa držať autorových pokynov.

Tvorcovia síce nemajú radi túto otázku, ale predsa ju položím. Aká bude nová košická Bohéma a prečo by si ju podľa vás nemali diváci nechať ujsť?

Myslím, že vďaka réžii Michaela Taranta bude nová košická Bohéma pravdivá. Totiž, pri práci na inscenácii išiel skutočne do hĺbky vzťahov, charakterov a situácií a to je podstata tejto opery, pretože v jej postavách, ich príbehoch, citoch a emóciách sa môžeme každý nájsť. V kombinácii s precíznym a senzitívnym hudobným naštudovaním, o ktoré sa snažíme, bude určite inscenácia pôsobivá a príťažlivá.

27.9.2016

Svjatoslav Dohovič